

Program psychologiczno - terapeutyczny dla sprawców przemocy

PROGRAM PSYCHOLOGICZNO-TERAPEUTYCZNY

DLA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC W RODZINIE

NA LATA 2021-2023

MRĄGOWO 2021

Wprowadzenie

W celu utrwalenia pozytywnej zmiany u osób stosujących przemoc w rodzinie osiągniętej w wyniku oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych, wskazana jest dalsza praca z tymi osobami, poprzez realizację **Programu psychologiczno-terapeutycznego**.

Uczestnicy programu podczas spotkań mają możliwość rozwijać, utrzymywać zmianę zachowań, pogłębić samoświadomość, poznać nowe formy zachowań prospołecznych.

Niniejszy program został opracowany z uwzględnieniem art. 6 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj.: Dz.U z 2020r. poz. 218 i 956) i w oparciu o zalecenia dotyczące opracowania i realizacji programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie zawarte w Krajowym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na 2021 rok, przyjętym Uchwałą nr 16 Rady Ministrów z dnia 1 lutego 2021 r. (M.P. poz. 235).

1. Cele Programu:

1. **Celem głównym programu jest poprawa jakości życia rodzin dotkniętych przemocą poprzez rozwijanie i utrwalanie kompetencji osób stosujących przemoc w rodzinie w zakresie komunikacji z najbliższymi bez stosowania przemocy.**

2. Cele szczegółowe:

- nauka i utrwalanie umiejętności komunikacji bez przemocy,
- nabycie lub poszerzenie umiejętności związanych z budowaniem relacji małżeńskich (partnerskich),
- poszerzenie świadomości w kontekście własnych zasobów i ograniczeń oraz negatywnych stereotypów funkcjonowania w relacjach rodzinnych,
- kształtowanie umiejętności psychospołecznych (asertywność, rozpoznanie emocji, radzenie sobie w sytuacjach trudnych, konfliktowych itp.)

3. Kwalifikacje osób prowadzących oddziaływanie psychologiczno-terapeutyczne:

Zajęcia w programie mogą prowadzić :

- psycholodzy lub terapeuci posiadający co najmniej 2-letnie doświadczenie zawodowe w pracy psychologiczno-terapeutycznej z osobami stosującymi przemoc w rodzinie.

4. Założenia organizacyjne:

1. Działania informacyjne obejmują rozpowszechnianie informacji o programie poprzez: ulotki, broszury, informacje na stronach internetowych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Starostwa Powiatowego w Mrągowie i ośrodkach pomocy społecznej.
2. Do programu prowadzona jest rekrutacja w oparciu o współpracę z zespołami interdyscyplinarnymi ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, ośrodkami pomocy społecznej, Policją, Sądem, Prokuraturą.
3. Udział w programie jest poprzedzony rozmową kwalifikacyjną. Zakwalifikowanie do programu kończy się podpisaniem kontraktu, w którym uczestnik zaakceptuje (podpisze) zasady udziału. Kontrakt winien określać :- *reguły uczestnictwa w programie, w tym warunki jakie należy spełnić aby program ukończyć oraz okoliczności wykluczenia z programu* , - *zobowiązanie uczestnika do poszanowania zasad współżycia społecznego*.
4. Oddziaływania psychologiczno-terapeutyczne w ramach programu prowadzone są w formie zajęć grupowych i indywidualnych. Zajęcia grupowe odbywać się będą w składzie od 5 do 12 osób. Łączny czas trwania programu dla jednego uczestnika to 20 godzin zegarowych, na które składają się sesje indywidualne - 5 godzin zegarowych (dwa spotkania po 2,5 godziny) i sesje grupowe - 15 godzin zegarowych. Po ukończeniu przez uczestnika programu przewiduje się pracę z rodziną osób przyjętych do programu. Ilość spotkań rodzinnych i czas ich trwania uzależniona jest od indywidualnych potrzeb.

5. Dokumentacja programu:

Działania podejmowane w ramach programu winny być dokumentowane. Dokumentację tę stanowi:

1. a) dokumentacja przebiegu realizacji programu (korespondencja z urzędami i uczestnikami, ankiety, raporty, sprawozdania, listy obecności, materiały z zajęć, umowy, itp.),
2. b) dokumentacja uczestnika programu, w tym w szczególności:

- kontrakt, w którym uczestnik akceptuje (podpisuje) zasady udziału w programie,

- zgody na: przetwarzanie danych osobowych pod kątem wymiany informacji między instytucjami zajmującymi się wsparciem rodziny uczestnika, kontakt osób prowadzących program z rodziną (ofiarami przemocy) uczestnika, monitoring funkcjonowania uczestnika w relacjach rodzinnych w okresie do 2 lat po zakończeniu udziału w programie,

1. c) dokumentacja z monitoringu prowadzonego w ciągu do 2 lat po zakończeniu realizacji programu.

6. Uczestnicy programu:

W programie mogą uczestniczyć osoby dorosłe, kobiety i mężczyźni, które:

- ukończyły program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie, wymagające dalszej pomocy lub dalszego korzystania z pracy nad zaprzestaniem stosowania przemocy w rodzinie,

- nie uczestniczyły w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc w rodzinie ale prezentują dużą świadomość i motywację nad korekcją/rozwojem własnego funkcjonowania w relacjach rodzinnych (np. w wyniku innych kontaktów ze specjalistami - terapeutami, psychoterapeutami, itp.).

Preferencje do udziału w programie mają pary małżeńskie/partnerskie, których relacja miała charakter przemocowy, a które wykazują pozytywną motywację do pracy nad korekcją/rozwojem relacji rodzinnych.

7. Metody i formy realizacji programu:

1. Oddziaływania psychologiczno-terapeutyczne powinny być realizowane w szczególności poprzez:

- trening umiejętności społecznych,
- trening asertywności,
- trening zastępowania agresji,
- elementy Terapii Skoncentrowanej na Rozwiązaniach.

2. **Formy realizacji programu:**

- rozmowa terapeutyczna,
- miniwykład,
- ćwiczenia indywidualne i grupowe,
- praca analityczna w ramach zajęć indywidualnych,
- zadania domowe (analiza zagadnień realizowanych na zajęciach).

8. Harmonogram realizacji programu:

1. Zajęcia indywidualne z uczestnikiem – 2 spotkania po 2,5 godziny zegarowej, w odstępie nie dłuższym niż 7 dni. (łącznie 5 godzin).
2. Zajęcia grupowe: 5 spotkań po 3 godziny zegarowe w odstępie nie dłuższym niż 7 dni (łącznie 15 godzin).

9. Zakres tematyczny programu:

1. Oblicza przemocy – rozumienie form przemocy i skutków jej stosowania;
2. Rozwiązywanie problemów, konfliktów z zachowaniem szacunku dla członków rodziny (w tym dzieci);
3. Rozpoznawanie i wyrażanie uczuć;
4. Radzenie sobie z trudnymi uczuciami (gniew, złość);
5. Branie odpowiedzialności za swoje uczucia i zachowania;
6. Przełamywanie stereotypów, postaw, przekonań dotyczących płci, pełnionych ról społecznych;
7. Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych opartych na modelu porozumienia bez przemocy;
8. Nabywanie i doskonalenie umiejętności wychowawczych;
9. Praca nad poczuciem własnej wartości, wzmacnianie osobistych zasobów;
10. Uwrażliwianie, odkrywanie empatii, i wzmacnianie zachowań prospołecznych.

10. Bloki tematyczne realizowane w programie z zakresem godzinowym:

a) zajęcia indywidualne z uczestnikiem - 5 godzin zegarowych, obejmujące w szczególności zagadnienia:

- okoliczności skierowania/udziału w programie,
- aktualna sytuacja rodzinna i zawodowa,
- cechy osobiste istotne dla pracy psychologiczno-terapeutycznej.

b) oblicza przemocy- 3godziny zegarowe

- rodzaje i źródła przemocy.
-

- przełamywanie stereotypów, mitów i przekonań dotyczących płci i pełnionych ról społecznych.

c) odpowiedzialność za własne uczucia i zachowania - 3 godziny zegarowe.

- rozpoznawanie i wyrażanie uczuć.
- radzenie sobie z trudnymi uczuciami (gniew, złość).
- branie odpowiedzialności za swoje uczucia i zachowania.

d) trening kompetencji społecznych - 9 godzin zegarowych.

- rozwiązywanie problemów i konfliktów z zachowaniem szacunku dla członków rodziny (szczególnie dzieci).
- rozwijanie umiejętności komunikacyjnych opartych na modelu porozumienia bez przemocy - wypracowanie nieprzemocowych sposobów komunikacji w rodzinie.
- poszerzenie wiedzy i kształtowanie umiejętności przydatnych w relacjach partnerskich.
- nabywanie i doskonalenie umiejętności odpowiedzialnego wychowania.
- praca nad poczuciem własnej wartości, wzmocnienie osobistych zasobów.
- akceptacja siebie i innych.
- uwrażliwianie, odkrywanie empatii i wzmocnianie zachowań prospołecznych.
- profilaktyka bezkonfliktowego życia.

11. Monitoring i ewaluacja programu:

1. Ewaluacja programu zostanie poprzedzona ankietą dotyczącą posiadanej wiedzy i umiejętności uczestników programu a zakończy się ankietą dotyczącą zdobytej wiedzy, osiągnięcia założonych celów, oczekiwań uczestników i efektywności programu.
2. Prowadzący sporządza raport ewaluacyjny zawierający:

- opis działań;
- informacje o liczbie uczestników programu, którzy rozpoczęli i ukończyli uczestnictwo w programie;
- uzyskane wyniki,
- wnioski.

3. Monitoring prowadzi podmiot realizujący program w okresie do 2 lat po zakończeniu programu w szczególności poprzez:

- bezpośredni kontakt z uczestnikiem programu,
- kontakt z członkami zespołu interdyscyplinarnego, pracownikami socjalnymi, Policją, kuratorami rodzinnymi.

12. Forma wprowadzenia Programu:

Zarządzenie Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Mrągowie.

Zarządzenie Nr 3/2021

Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Mrągowie
z dnia 11 marca 2021 roku.

w sprawie przyjęcia Programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc w rodzinie na lata 2021-2023

Na podstawie § 5 ust. 4 Regulaminu Organizacyjnego Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Mrągowie przyjętego uchwałą nr 54/502/2016 Zarządu Powiatu w Mrągowie z dnia 29 marca 2016 roku zmienionego uchwałami Zarządu Powiatu w Mrągowie Nr 139/1342/2017 z dnia 14.11.2017r., Nr 39/263/2019 z dnia 13.08.2019r. i Nr 81/556/2020 z dnia 25.02.2020r. w związku z uchwałą nr 16 Rady Ministrów z dnia 1 lutego 2021 roku w sprawie ustanowienia Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2021 (M.P. poz. 235) oraz Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy na lata 2019 - 2023 zarządza się, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się „Program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc w rodzinie na lata 2021-2023” w brzmieniu załącznika do niniejszego zarządzenia.

§ 2

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.